

Göteborgs Stifts-Tidning

Tvåhundra-trettio-åttonde årgången

Nr 1

Fredagen den 6 februari

2026

Lutherstiftelsen

KYNDELSMÄSSODAGEN 8 februari

Alvesta Helga Trefaldighets förs., Storgatan 36: Hm 10 A Karlgren
Borås Johannes förs., Gustav Adolfsg. 7: Hm 10 G Andersson
Emmaboda S:t Andreas förs., Södra v. 22: Gtj 11 A Petersson
Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv. 49: Hm 11 N Olsson
Göteborg Lutherstiftelsen, Ekmansgatan 3: Hm HHN 11 T Laato
Helsingborg S:t Matteus, Bruksgatan 27: Hm 15 L Artman
Kinna Den gode Herdens förs., Näsgatan 2 (Pingstkyrkan): Gtj 14 R Imberg
Kristianstad Gratia Dei: Hm 11 J-E Appell
Kungälv S:t Lukas, Kvarng. 8: Gtj 15 N Antonsson
Linköping, S:t Larsgatan 19 (Citykyrkan): Hm 15 Å Malander
Lund S:t Markus, Biskopsg. 10: Gtj 11 L Artman
Oskarström S:t Gabriels koin., Mariakyrkan G:a Nissastigen 65: Hm 11 B Ådahl
Ravlanda G:a skolan: Hm 15 J-E Appell
Skara Missionsprovinsen, Betaniakyrkan, Vasagatan 10: Hm 10 J Ådahl
Uddevalla Mariakyrkan, Sommarhemsv. 4: Hm 10 N Antonsson
Växjö Kyrkl. förb., Torpbacken 3: Gtj 11 P Gustafsson

FASTLAGSSÖNDAGEN 15 februari

Alvesta Helga Trefaldighets förs., Storgatan 36: Hm 15 J Brandt Erlandsson
Borås Johannes förs., Gustav Adolfsg. 7: Hm 10 H Vestergård
Emmaboda S:t Andreas förs., Södra v. 22: Hm 11 J Brandt Erlandsson
Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv. 49: Hm 11 N Olsson
Göteborg Lutherstiftelsen, Ekmansgatan 3: Hm 11 T Laato
Huskvarna Tegnérg. 8: Gtj, lekmanna-ledd 15 R Larsson
Kinna Den gode Herdens förs., Näsgatan 2 (Pingstkyrkan): Hm 14 H Vestergård
Kristianstad Gratia Dei: Hm 11 J-E Appell
Lund S:t Markus, Biskopsgatan 10: Hm 11 A Karlgren
Pajala Korpilombolo gtj.gem., Masugnsv. 14: Hm (tid: se kyrktorget.se) A Alapää

Predikaturerna fortsätter på sidan 3.

Ledare

En elitkyrka på vittrande grund

Ingen vill bli präst i Nora Bergslags församling. Kyrkoherden *Tomas Rådehed* säger att det knappt finns några präster att få tag på. I stället måste man i den nya storförsamlingen, som bildades vid årsskiftet, förlita sig på hjälp från pensionerade präster och ser framför sig fler lekmanna-ledda gudstjänster, rapporterade Sveriges Radio Örebro den 7 januari. Det är inte bara i Bergslagen, utan runtom i hela landet, som bristen på präster i Svenska kyrkan blir allt mer skriande. Till detta kommer larm om att kyrkomusiken riskerar att tystna på grund av bristen på kyrkomusiker. Antalet kyrkomusiker som utexamineras från kyrkomusikutbildningarna kommer inte på långa vägar att täcka upp för pensionsavgångarna inom yrkeskåren de kommande åren, enligt prognoser, som redovisades i SVT Västerbotten den 29 december.

För en kyrka som de senaste årtiondena allt mer präglats av sträng professionalisering och ovanifrånstyrning betyder det att Svenska kyrkan är i en prekär situation. Till detta kommer att Svenska kyrkan också annars står inför ett känsligt skifte. Under de närmaste åren förväntas Svenska kyrkan för första gången sedan tidig medeltid omfatta under femtio procent av landets befolkning. Man befinner sig i ett skifte från folkkyrka till minoritetskyrka, men någon mer omfattande diskussion om vad detta innebär för kyrkan märks inte. Rollen som majoritetskyrka och folkkyrka tycks vara den enda tänkbara rollen, som ledningen för Svenska

kyrkan vill föreställa sig.

Att man i detta känsliga läge lider stor brist på präster ute i församlingarna är minst sagt problematiskt. Församlingarna är den grundläggande nivån i kyrkan. Det är där evangeliet skall förkunnas och sakramenten utskiftas för att människor skall få den saliggörande tron på Jesus Kristus. På det viset förverkligas hans dop- och missionsbefallning bland "aldeles vanligt folk" ute i våra bygder.

Mycket ostrategiskt har kyrkomötet under hösten vidtagit mått och steg, som tvärtom ytterligare kan försvåra rekryteringen av präster, genom att församlingarna skall få möjlighet att kunna förhöra sökande till prästtjänster om dessa är beredda att också viga samkönade par. Detta är ännu ett kyrkomötesbeslut som bottnar i partiernas ideologier, inte i den kristna tron, och som samtidigt vittnar om ointresse och förakt för Guds ord. Är det någon som förvånas över att respekten för dem som håller fast vid Guds ords lära om äktenskapet redan börjar tryta? Man känner igen mönstret från hanteringen av frågan om kvinnliga präster för några årtionden sedan. Hade någon förväntat sig att motståndarna till samkönade äktenskap skulle behandlas anorlunda än de s.k. kvinnopräst-motståndarna?

Samtidigt som man noga vakar över att Svenska kyrkan visar upp en politiskt korrekt hållning har troheten mot Bibeln och bekännelseskrifterna hamnat på undantag. Det tycks vara en icke-fråga. I Svensk Pastoral-tidskrift uttrycker

redaktören *Kjell O Lejon* med rätta förvåning och undran över att ledande personer inom *Ekumeniakyrkan* upptas som präster i Svenska kyrkan samtidigt som de öppet deklarerar att de inte ändrat uppfattning i frågor som ämbets-syn och nattvardssyn. Aposteln Paulus pekar i Galaterbrevet på en risk, som är ett inbyggt fel i folkkyrkans konstruktion: *Om jag fortfarande ville vara människor till lags, skulle jag inte vara Kristi tjänare.* (Gal 1:10) Den svenska folkkyrkan har för länge sedan gjort sitt val. Man vill först och främst vara folkviljan, inte kyrkans Herre, till lags.

Att ett antal pastorer från frikyrkan upptas som präster i Svenska kyrkan avhjälper inte prästbristen i Bergslagen och på annat håll. Man kan konstatera att arbetet som präst numera har blivit ett lågstatusyrke, egentligen inte så överraskande med tanke på hur sekulariserat Sverige av idag är. Anorlunda var det när Svenska kyr-

kan öppnade upp för prästvigning av kvinnor 1958. De politiska krafterna som tvingade Svenska kyrkan till detta såg det som en seger i kampen för jämställdhet i samhället. Man hade erövrat en fin trofé, tyckte man. Det visar sig att kampen för att öppna prästämbetet för kvinnor inte bottnade i en högaktning för evangelieförkunnelsens och sakramentsförvaltningens ämbete. Snarare var det prästens roll som statstjänsteman i den tidens statskyrka som man värdesatte och ville erövrade. Ännu mot slutet av 1900-talet kunde många kyrkoherdar på landsbygden vara "nummer ett" i lokalsamhället. Dagens prästbrist vittnar dock om att den tiden nu är förbi. Men värdesätter ens det trogna kyrkfolket prästämbetet? Präststuderanden *Fredrik Welander* i Örebro säger att en lösning på prästbristen kan vara att lekmän tar ansvar i gudstjänsterna. Han beskriver det som en "både praktisk och biblisk" lösning, och tror att det skulle bidra till "mer liv i gudstjänsterna". Han säger också att det i urkyrkan inte fanns några "regler för hur man skulle göra" (Sveriges Radio Örebro den 7 januari). Det är en populär missuppfattning och seglivad myt att kyrkans ämbete inte skulle bottna i Nya testamentet. Kristus utvalde ju och insatte sina apostlar, som i sin tur insatte nya Ordets tjänare efter sig. Den helige Ande – livets Ande – är också verksam genom Ordet. Då behöver inte prästen vara en karismatisk personlighet och medryckande talare. Av en präst krävs att han visar trohet, däremot avkrävs han inte någon briljans. Mitt intryck är dock att den citerade präststudenten är ganska representativ för kyrkfolket inom Svenska kyrkan, också många som vill vara trogna lärjungar. Med åren har det visat sig att uppskattningen för det ämbete som Svenska kyrkan förvaltat genom århundradena är ganska låg, också bland en stor del av kyrkfolket. För dem som ändå ser prästämbetet som en Herrens instiftelse och en Guds gåva är det sorgligt att se hur ämbetet idag karikeras när präster använder det som en plattform för att torgföra alltmer häpnadsväckande villfarelser. Årtiondena sedan 1958 har

inneburit ett tilltagande förfall inom fädernas kyrka, och idag ser vi något av prästämbetets sva-nesång i Svenska kyrkan. De politiska krafterna drev igenom reformen med kvinnliga präster, men trofén man erövrade har sakta men säkert tappat sin glans. Prästämbetet blev kort och gott ett lågstatusyrke, som varken attraherar kvinnor eller män.

Bland de som ändå söker prästvigning stoppas dock inte så få. Tidigare skedde det på grund av deras uppfattning i ämbetsfrågan, nu verkar äktenskapsfrågan bli ett nytt nålsöga man skall passera på vägen till prästtjänst i en församling. Diskvalificering från prästtjänst på grund av bibeltrohet är sedan länge ett välkänt fenomen. Kanske kan några av de stoppade prästkandidaterna ändå betjäna församlingarna som lekmän, om Svenska kyrkan öppnar upp för mer lekmannaansvar. Det är dock tveksamt. Svenska kyrkan är, som sagt, strängt professionaliserad och initiativ underifrån har länge betraktats med stor misstänksamhet. Domkapitlen vill nog kunna kontrollera att de som syns och hörs i församlingarnas verksamhet är politiskt korrekta och inte alltför "bibelsprängda".

Om nödsignalerna om akut prästbrist från olika delar av landet har nått kyrkoledningen verkar den dock ha "viktigare" saker att tänka på än jordnära bekymmer i landsbygdsförsamlingar tiotals mil från Uppsala. I en debattartikel i Dagens Nyheter den 7 januari valde ärkebiskop *Martin Modéus* att blåsa till helig strid mot "kristen nationalism" exemplifierad av Donald Trumps Magarörelse, vars "framfart" han förfäras över. Ärkebiskopen lyckades kanske väcka lite uppmärksamhet i Kyrko-Sverige med sitt politiska utspel, men utanför landets gränser drunknade nog ärkebiskopens röst redan innan någon hade hört den. När världshistoria skrivs hinner ingen lyssna till en svensk biskop. Utspelet var också avsett för en inhemsk publik. Att kritisera Donald Trump inför en svensk publik är dock att "slå in öppna dörrar". Enligt opinionsundersökningarna är ju redan Trump djupt populär

GST:s redaktion och Lutherstiftelsen

Post- och besöksadress:

Ekmansgatan 3, 411 32 Göteborg

E-postadresser:

gbgs.stifts.tidning@gmail.com

lutherstiftelsen.goteborg@gmail.com

Redaktion

Anders Alapää, ansvarig utgivare
E-post: anders.alapaa@gmail.com

REDAKTION och EXPEDITION

Ekmansgatan 3, 411 32 Göteborg

E-post: gbgs.stifts.tidning@gmail.com

Tel. 070-6024834 (till Anders Alapää)

www.goteborgsstiftstidning.se

Prenumeration

Helår: 350 kr (9 nr inkl. julnr)

Nypren. och gåvopren.: 275 kr

Halvår: 200 kr (5 nr)

ANNONSPRISER

Första sidan 6 kr/mm, textsidan 5 kr/mm.

Döds- och tackannonser 5 kr/mm.

Förlovnings-, vigsel- och födelse-
annonser 100 kr/st.

Moms tillkommer. Annonser skall inlämnas senast onsdag två veckor före påföljande tidnings utgivning.

Pg 2 55 21-6

Bg 340-5826

ISSN 0345-4290 Eget tryck

bland en bred majoritet av det svenska folket. Ärkebiskopens inspel kan vara ett sätt att försäkra det politiska etablissemanget om att Svenska kyrkan ligger i den politiska mittfåran och visa upp Svenska kyrkans samhällsengagemang samtidigt som man kniper lättköpta poäng. När Svenska kyrkans lokala nivå eroderar tycks man satsa på att förstärka den nationella nivån och göra den mer synlig i samhället. Är strategin att den breda allmänheten får lära känna Svenska kyrkan genom ärkebiskopens uttalanden i medierna, i stället för att de möter kyrkan representerad av en präst vid ett dop eller en begravning? De kyrkliga handlingarna har varit viktiga kontaktytor för Svenska kyrkan, då man fått möta många medlemmar som inte deltar i den söndagliga gudstjänsten. På senare år har det dock blivit allt vanligare att avlidna begravs utan någon föregående begravningsakt alls eller i stillhet, endast i närvaro av en liten skara bestående av de allra närmaste. Pandemin bidrog säkert också till denna utveckling.

”Den nationella nivån”, som det heter i Svenska kyrkan, är ett uttryck för att beskriva dess centrala organ med säte i Uppsala. Traditionellt har den kristna kyrkan haft tre nivåer: församlingar, stift och den världsvida kyrkan. Ända in i modern tid var ärkebiskopen först och främst biskop i Uppsala ärkestift, en herde för det stiftets präster och församlingar. I det svenska biskopskollegiet var Uppsala-biskopen snarast en *primus inter pares*, den främste bland jämlikar. Numera uppträder dock ärkebiskoparna som samfundsledare i likhet med Equmeniakyrkans och andra frikyrkosamfunds, även om de tycks hämta mycket inspiration från påvedömet. Ärkebiskopen som ”en liten svensk påve” är en nymodighet utan djupare rötter i den kyrkliga traditionen i vårt land. När ärkebiskop Modéus kastar sig in i dagspolitiken på det sätt han gör går tankarna till renässanspåvarna och medeltidens påvar, som var så djupt insyltade i sin tids världspolitik.

Svenska kyrkans lokala nivå vittrar dock snabbt bort med präst-

brist och stora församlingssammanslagningar medan den nationella nivån ges en allt mer framträdande roll. Samtidigt präglas Svenska kyrkan idag av professionalisering och politisering. Den framstår som en organisation för och av anställda med politiker som drar i trådarna i bakgrunden. Allt som allt tonar bilden av en *elitkyrka* fram. Ironiskt nog beskylldes de s.k. ”kvinnoprästmotståndarna” för att vilja ha en ”elitkyrka” under åren som den konflikten rasade som hetast. Med det menade man en kyrka för de aktiva medlemmarna som tillhörde den gudstjänstfirande gemenskapen, detta oaktat att kyrkbänkarna i alla tider främst fyllts av helt ”vanligt folk”. Svenska kyrkan av idag gör sig desto mer förtjänt av beteckningen *elitkyrka*. I sin professionella marknadsföring försöker Svenska kyrkan etablera en bild av ett aktivt diakonalt arbete med stort socialt engagemang för behövande. De stora församlingssammanslagningarna tillsammans med prästbristen gör dock att Svenska kyrkan känns allt mer frånvarande, särskilt i Landsbygds-Sverige. En samhällsgrupp som garanterat inte behöver känna sig bortglömd av Svenska kyrkan är dock toppskiktet i samhället. När samhällseliten möts finns Svenska kyrkans ledargarnityr punktligt på plats. Så fanns förstas ärkebiskopen i Sälen vid *Folk och försvars* årliga konferens i januari, och hade ingenting emot att låta sig fångas på bild i sällskap med kungen, kronprinsessan och statsministern. I en predikan under vistelsen i Sälen reflekterade ärkebiskopen över skillnaden mellan uttrycken att ”försvara sig” respektive att ”freda sig”, vilket han sade sig föredra. Ärkebiskopen fick möjlighet att visa upp sin goda språkfärdighet med känsla för ordens valörer. Om han också hade någonting att säga om synd och nåd till de höga vederböranden framgår dock inte av referaten från hans utflykt till Dalafjällen.

I de djupa medieskuggorna arbetar samtidigt *Missionsprovinzen* vidare. Efter bästa förmåga försöker den förvalta Svenska kyrkans gamla tradition med ett rätt prästämbete. Också där märker

Fortsättning från sidan 1.

Uddevalla Mariakyrkan, Sommarhemsv. 4: Gtj 10 A Eliasson
Växjö Kyrkl. förb., Torpbacken 3: Gtj 11 P Gustafsson

ASKONSDAGEN 18 februari

Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv. 49: Mässa 18 G Skilling
Kinna Den gode Herdens förs., Näsgatan 2 (Pingstkyrkan): Mässa 19 G Andersson
Kristianstad Gratia Dei: Nattv.gtj 18 J-E Appell

FÖRSTA SÖNDAGEN I FASTAN 22 februari

Alvesta Helga Trefaldighets förs., Storgatan 36: Hm 10 S Appell
Borås Johannes förs., Gustav Adolfsg. 7: Hm 10 G Andersson
Emmaboda S:t Andreas förs., Södra v. 22: Sånggtj 11 E Ångdahl
Fridafors kyrka: Hm 11 J-E Appell
Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv. 49: Hm 11 J Appell
Göteborg Lutherstiftelsen, Ekmansgatan 3: Gtj 11 C S Block
Helsingborg S:t Matteus, Bruksgatan 27: Hm 15 M Lindström
Kinna Den gode Herdens förs., Näsgatan 2 (Pingstkyrkan): Fam.mässa 14 H Vestergård
Kristianstad Gratia Dei: Hm 11 L Artman; 25/2 Pass.gtj 18 R Johannesson
Kungälv S:t Lukas, Kvarngatan 8: Hm 15 S Eriksen
Linköping, S:t Larsgatan 19 (Citykyrkan): Hm 15 S Appell
Lund S:t Markus, Biskopsgatan 10: Gtj 11 M Lindström
Oskarström S:t Gabriels koin., Mariakyrkan G:a Nissastigen 65: Hm 11 B Ådahl
Skara Missionsprovinzen, Betaniakyrkan, Vasagatan 10: Hm 10 J Ådahl
Uddevalla Mariakyrkan, Sommarhemsv. 4: Hm 10 S Eriksen

ANDRA SÖNDAGEN I FASTAN 1 mars

Alvesta Helga Trefaldighets förs., Storgatan 36: Hm 15 J Brandt Erlandsson
Borås Johannes förs., Gustav Adolfsgatan 7: Hm 10 G Andersson
Emmaboda S:t Andreas förs., Södra v. 22: Hm 11 J Brandt Erlandsson
Fridafors kyrka: Gtj 15 J-E Appell
Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv. 49: Hm 11 N Olsson
Göteborg Lutherstiftelsen, Ekmansgatan 3: Gtj 11 I Svenungsson. Nattvardsförhör
Huskvarna Tegnérg. 8: Hm 15 A Eliasson
Kinna Den gode Herdens förs., Näsgatan 2 (Pingstkyrkan): Hm 14 G Andersson

Predikoturena fortsätter på sidan 15.

man av en prästbrist – arbetarna är få. Mänskligt sett kämpar också Missionsprovinzen i en kraftig uppförsbacke, numerärt och ekonomiskt. HERREN kan dock också använda sig av det som ser litet och svagt ut. Det har han gjort förr.

Anders Alapää

Inför Söndagen

KYNDELSMÄSSODAGEN

Matt 13:31-33

Guds rike består inte i ord utan i kraft. Det är aposteln Paulus som i 1 Kor 4:20 skriver så till församlingen i Korint, där somliga föraktade aposteln och det evangelium han förkunnade. De ville ha vältalighet och världslig visdom. Men Guds rike består inte i vackra ord och djupsinniga funderingar utan i Ande och kraft.

GUDS RIKES KRAFT

1. Guds rikets oansenliga början

Det var säkert inte många som lade märke till det lilla barnet, som Josef och Maria bar fram i templet, såsom lagen föreskrev. Han såg ut som en vanlig liten pojke, och Josef och Maria var ju enkla, fattiga människor. Det var bara den gamle Simeon och änkan Hanna som i Honom såg sin och hela världens Frälsare och tackade och lovade Gud.

Så stilla och omärkligt började det. Med ett litet nyfött barn. Ett frö som Gud själv sådde här i denna av synden fördärvade världen. Oansenlig var också den första lilla lärjungaskaran Jesus samlade omkring sig. Några enkla, olärda män. Visserligen kunde stora skaror komma för att höra Honom, och många förundrade sig över Hans ord och underverk, men skarorna glesnade igen. Till sist dog Han ensam och övergiven på ett kors och begravdes – ett ensamt vetekorn.

Oansenliga är också nådemedlen genom vilka Guds Ande utför nådens verk i människors hjärtan. Bibeln ser ut som en vanlig bok och betraktas också så av de flesta. En gammal bok som många menar att man inte behöver rätta sig efter i vår moderna och upplysta tid. Och dopet – kan något vara ringare än det. Bara lite vatten som

öses över huvudet och Guds ord som läses. Likaså nattvarden – bröd och vin som ätes och drickes sedan Jesu instiftelseord blivit lästa.

Och hur oansenligt tycks inte nådens verk vara i den som lyssnar till Guds ord och är angelägen om sin själs frälsning. Det kan tyckas som om det inte hände något alls. Men precis som när den lilla biten surdeg göms i degen, börjar något hända. Den helige Ande börjar arbeta på den bedjandes omvändelse och helgelse.

2. Guds rikets inneboende kraft

Som fröet har liv och kraft i sig, så att det blir en planta som växer och blir allt större, och som surdegen tränger in och syrar alltmer av den stora degen, så är det också med Guds rike. Himmelrikets kraft är verksam.

Efter den helige Andes utgående på pingstdagen spred sig Guds rike till fler och fler. Redan genom Petrus predikan samma dag ökades den lilla församlingen i Jerusalem med inemot tre tusen som kom till tro. Och när apostlarna sedan blev kringsspridda, inte minst genom de förföljelser som snart började, uppstod kristna församlingar på allt fler orter och de troendes skara växte. Så har evangeliet om Kristi död och uppståndelse förts ut och kristna kyrkor finns i alla världsdelar, även om många ännu inte har nåtts av det glada budskapet.

Denna Guds rikets kraft är verksam i nådemedlen. Guds ord är levande och kraftigt och skarpare än något tveeggat svärd och tränger igenom till dess det åtskilar själ och ande, mærg och ben. Men det är också en Guds kraft till frälsning genom att det skapar tro på Honom som är försoningen för våra och hela världens synder. Genom Guds kraft i dopet blir en människa född på nytt. Hon blir uttagen ur det syndens och dödens sammanhang, som vi alla såsom Adams barn tillhör av naturen, och blir i stället av nåd insatt i Guds älskade Sons rike. Och i nattvarden får Jesu lärjungar om och om igen hämta ny kraft för den fortsatta vandringen mot det himmelska Kanaan.

Där nådemedlen brukas med

ödmjukt och botfärdigt sinne, där fortgår den andliga växten. Där mognar trons frukter alltmer – kärleken, glädjen, friden, tålmodet, ödmjukheten o.s.v. Av detta får dock den bedjande inte märka mycket. Själv tycker hon att det snarare går tillbaka med henne under kampen och prövningarna. Men medan kroppen åldras och blir allt skröpligare med åren, växer hennes invärtes människa till alltmer och mognar för evigheten.

3. Guds rikets härliga fulländning

Av det lilla senapsfröet blev en växt så stor, att himmelrikets fåglar kom och byggde bo på dess grenar. Så skall Kristi kyrka utbreda sig tills den nått till alla folk. Inga gränser, inga murar, inga politiska system eller religioner skall kunna stoppa den. Alla skall erbjudas frälsningen av nåd genom Kristus.

Det betyder dock inte att alla skall bli frälsta. Tyvärr skall många förhärda sina hjärtan och avvisa nådeserbjudandet. Men när de frälsta en gång skall stå samlade inför den himmelska tronen, då skall de utgöra en oräknelig skara, en skara ur alla folkslag och stammar och folk och tungomål. De skall då vara nya människor, Sonen lika, helt genomsyrade av Hans helighet och kärlek, och med nya odödliga kroppar. Så skall den helige Ande fullborda sitt nådeverk i de troende genom en salig uppståndelse.

Skall detta Guds goda verk ske med dig, behöver du stå under Andens vård och fostran. Följ då Hans dragande, så att du brukar Guds ord med bön om att bli frälst. Stilla skall då Gudsrikets kraft verka i ditt hjärta. Förakta inte den ringa begynnelsen, därför att du inte känner vad du ville känna eller ser något resultat. Fortsätt bara att bedja och läsa din Bibel och höra ett rätt Guds ord. Då går det framåt, även när du tycker att det går bakåt. Då växer du till i tro, hopp, kärlek och tålmod och mognar alltmer för den saliga evigheten. Ty Han som i er har börjar ett gott verk, Han skall också fullborda det intill Kristi Jesu dag. Amen.

Lars Andersson
1927-2018
GST okänt nr

FASTLAGSSÖNDAGEN

Mark 10:32-45

Se, vi går upp till Jerusalem! Vi får läsa Jesu ord till sina lärjungar som en inbjudan till oss att följa hans väg upp mot den heliga staden, och framför allt det som sedan skedde där, när vi nu på nytt går in i fastetiden, mot långfredagen och påsken. Vägen Jesus gick var kärlekens väg.

I. Kärlekens lag

1. Lärjungarnas tillkortakommanden

Jesu lärjungar och några andra fick följa honom upp till den heliga staden steg för steg. De fick se mycket mer än vi får veta i evangeliernas berättelser. Vilken förmån de hade, men samtidigt slösade de bort mycket av den värdefulla tiden på sådant som var onödigt och dumt. Två av dem gick till Jesus och bad om att få de finaste platserna, hedersplatserna, vid sidan om Jesus i Guds rike. Hur kunde de tänka på sådant, just i den stunden? Jesus hade ju precis talat med lärjungarna om det lidande som låg framför honom. När han gick för att ge sitt eget liv i syndares ställe – det mest osjälviska man kan tänka sig – tänkte de två lärjungarna på sin egen status. Man har raljerat mycket över lärjungarnas klumpighet, men det skall vi ändå inte göra. När vi dömer ut lärjungarna dömer vi samtidigt oss själva. Vill inte också vi gärna ha en betydelsefull och synlig roll till exempel i församlingen, på arbetsplatsen och i andra sammanhang? Vi bekymrar oss så mycket för vad andra människor tänker om oss. Vi vill gärna att människor skall uppskatta oss, till och med se upp till oss. Samtidigt *fruktar* vi också mycket för vad människor kan säga och göra mot oss, precis som människorna som följde Jesus på vägen upp till Jerusalem gjorde: de var *fyllda av fruktan* för vad som skulle hända där. Vi ägnar mycket tid och kraft åt att vara andra människor till lags, medan man ofta tänker mycket mindre på vad *Gud* begär av oss. Det kan vara en främ-

TEXTLÄSNINGAR

1983 års Evangeliebok KYNDELSMÄSSODAGEN

Rubrik: Uppenbarelsens ljus
GT-text: Jer 31:6-7
Epistel: Apg 2:42-46
Evangelium: Luk 2:22-32
Predikotext ur evang.: Matt 13:13-33
Psaltarpsalm: 84:2-13 alt. 48:2-4, 10-15

2003 års Evangeliebok KYNDELSMÄSSODAGEN

Rubrik: Uppenbarelsens ljus
GT-text: Mika 7:7-8
Epistel: Apg 2:42-46
Evangelium: Luk 2:22-40
Predikotext ur evang.: Matt 13:13-33
Psaltarpsalm: 138

1983 års Evangeliebok FASTLAGSSÖNDAGEN

Rubrik: Kärlekens väg
GT-text: Höga v 8:6-7
Epistel: 1 Tim 2:4-6
Evangelium: Mark 10:32-45
Psaltarpsalm: 14:1-7 alt. 31:2-10

2003 års Evangeliebok FASTLAGSSÖNDAGEN

Rubrik: Kärlekens väg
GT-text: Höga v 8:6-7
Epistel: 2 Kor 5:14-21
Evangelium: Mark 10:32-45
Psaltarpsalm: 85:5-11

1983 års Evangeliebok FÖRSTA SÖNDAGEN I FASTAN

Rubrik: Prövningens stund
GT-text: Mika 7:7-9
Epistel: Hebr 5:7-10
Evangelium: Mark 14:32-42
Psaltarpsalm: 35:1-18 alt. 91:1-16

2003 års Evangeliebok FÖRSTA SÖNDAGEN I FASTAN

Rubrik: Prövningens stund
GT-text: 1 Mos 3:1-13
Epistel: Hebr 5:7-10
Evangelium: Mark 1:12-13
Psaltarpsalm: 31:2-6

1983 års Evangeliebok ANDRA SÖNDAGEN I FASTAN

Rubrik: Den kämpande tron
GT-text: Jer 12:1-3
Epistel: Hebr 11:23-27
Evangelium: Mark 9:14-32
Psaltarpsalm: 3:2-9 alt. 25:1-7

2003 års Evangeliebok ANDRA SÖNDAGEN I FASTAN

Rubrik: Den kämpande tron
GT-text: Jes 61:1-3
Epistel: Hebr 11:23-27
Evangelium: Mark 14:3-9
Psaltarpsalm: 130

1983 års Evangeliebok TREDJE SÖNDAGEN I FASTAN

Rubrik: Jesus och ondskan
GT-text: Jer 26:8-15
Epistel: 1 Joh 3:7-8
Evangelium: Joh 12:35-43
Psaltarpsalm: 40:10-14, 18 alt. 25:8-22

2003 års Evangeliebok TREDJE SÖNDAGEN I FASTAN

Rubrik: Kampen mot ondskan
GT-text: 1 Kung 18:26-29, 36-39
Epistel: Upp 3:14-19
Evangelium: Mark 9:14-32
Psaltarpsalm: 25:12-22

1983 års Evangeliebok MIDFASTOSÖNDAGEN

Rubrik: Livets bröd
GT-text: 5 Mos 8:2-3
Epistel: 1 Kor 10:16-17
Evangelium: Joh 6:51-65
Psaltarpsalm: 78:12-25 alt. 122:1-9

2003 års Evangeliebok MIDFASTOSÖNDAGEN

Rubrik: Livets bröd
GT-text: Ords 9:1-6
Epistel: 1 Kor 10:1-6
Evangelium: Joh 6:48-59
Psaltarpsalm: 107:1-9

1983 års Evangeliebok JUNGFRU MARIE BEBÅDELEDAG

Rubrik: Bebedelsen
GT-text: 1 Sam 2:1-10
Epistel: Ef 1:3-6
Evangelium: Luk 1:26-38
Predikotext ur evang.: Luk 1:46-55
Psaltarpsalm: 132:1-18 alt. 45:7-18

2003 års Evangeliebok JUNGFRU MARIE BEBÅDELEDAG

Rubrik: Guds mäktiga verk
GT-text: 1 Sam 2:1-10
Epistel: Kol 1:15-20
Evangelium: Luk 1:26-38
Predikotext ur evang.: Luk 1:46-55
Psaltarpsalm: 147:7-15

Evangelieboken

EB 1983

Svenska folkbibeln 2015
Psaltarpsalmer; evangelie-
böner; Bugenhagens evangelie-
harmoni; Martin Luthers Lilla
katekes, m.m.

Priser:

Enstaka ex. 100 kr/bok
Från 10 ex. 60 kr/bok

*lutherstiftelsen.goteborg
@gmail.com*

Porto och emballage tillkommer.

mande tanke för nutidsmänniskan, men Gud begär faktiskt någonting av oss. Vad då? undrar du kanske. Svaret är att du skall älska Gud över allting, och din nästa som dig själv – det är Guds lag. Den handlar om kärlek, till Gud och till andra människor. Där kom lärjungarna, som ville kapa åt sig de bästa och finaste platserna för sig själva, till korta, men deras kamrater älskade inte heller dem, när de inte kunde förlåta och ha överseende med sina kamraters felsteg. Alla kom de till korta inför Guds lag. Hur ofta gör inte också vi det?

2. Jesu exempel

Jesus förmanade sina tolv lärjungar: den som vill vara störst och gå först skall vara de andras tjänare, och just så handlade han själv! Jesus gick först på vägen upp till Jerusalem. Han gjorde sig själv till allas tjänare och sparade ingenting. Han älskade sin Fader i himlen, så mycket att han orkade utföra sin svåra uppgift. Han älskade oss så mycket att han gav sitt liv i vårt ställe. Så gick han *kärlekens väg* och uppfyllde allt som Guds lag kräver, nämligen fullkomlig kärlek. I vår tid talas det så mycket om ”kärlek”, men det man talar så mycket om är oftast inte vad Bibeln kallar kärlek. Man kan till och med använda talet om ”kärlek” för att ursäkta att man gör andra människor illa, när det i själva verket är fråga om egoism.

Så vad är då sann och äkta kärlek för någonting? Jesus *förklarade* det, men framför allt *visade* han oss det genom det han gjorde när han dog på korset, inte bara för vänner utan också för ovänner! Jesus gav oss ett exempel att följa när han uppfyllde kärlekens lag. Samtidigt visar hans exempel oss hur mycket som saknas i vår kärlek. Det är en sak att leva skötsamt, så att människor tycker att man lever ”så som en kristen borde leva”. Det är en helt annan sak att helt efterleva kärlekens lag så att man sätter andra lika högt sig själv. Tyvärr gäller det att ”var och en är sig själv närmast”.

II. Kärlekens evangelium

1. Jesus gjorde vad vi borde

Lärjungarnas försök att få hedersplatserna i himmelriket vittnade om övermod, om att de inte alls kände sig själva. I stället borde man söka efter att överhuvudtaget få en plats där. Den viktigaste frågan borde vara hur jag alls skall få del av det eviga livet. Hur kan jag bli frälst?

Guds lag ger oss inga möjligheter till det. Hur mycket vi än försöker kommer det alltid att saknas någonting i vår kärlek till Gud och andra människor. I klarspråk är det omöjligt för oss, men för Gud är allting möjligt! Jesus är så mycket mer än enbart ett exempel och en förebild för oss. Han tog sig an det som behövde göras när han styrde stegen upp mot Jerusalem. Han förklarade själv sitt handlande, som kunde verka vara ett oansvarigt risktagande: han hade inte kommit till världen *för att bli betjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många*. När han offrade sitt liv erlade han ersättningen för alla våra synder – alla våra överträdelser mot Guds lag. Det som vi borde göra gjorde han i vårt ställe. Han, som själv inte hade han överträtt Guds lag, hade inte behövt gå upp till Jerusalem och dö en syndares död. Ändå gjorde han det, av *kärlek* – kärlek till oss, fastän vi är syndare. I dagens epistel intygas att *Gud vår Frälsare vill att alla människor skall bli frälsta och komma till insikt om sanningen*.

2. Vi kan ingenting tillägga

Därför gav han oss en medlare. *Ty Gud är en, och en är medlare mellan Gud och människor, en människa, Kristus Jesus, som gav sig själv till lösen i allas ställe*. Därför har vi alla samma möjlighet att bli frälsta. Det är lika omöjligt för oss alla, men Jesus öppnade en väg för alla. Detta är någonting mycket jämlikt. Människor har olika förutsättningar i livet, och vi jämför oss med varandra och avundas ibland varandra såsom lärjungarna också gjorde, men när det gäller synden och frälsningen så är vi lika. Alla har syndat och gått miste om det eviga livet, vi tillsammans med de

FÖRSTA SÖNDAGEN I FASTAN

Mark 1:12-13 (Ev.bok 2003)

Dagens korta evangelium börjar med ordet *genast*. Det pekar på det som hände strax efter att Jesus blivit döpt av Johannes i Jordan. Genom dopet fick Jesus sin invigning till det frälsningsverk som Han kommit till världen för att utföra. Till det hörde också att Han skulle *göra slut på djävulens gärningar* (1 Joh 3:8). Det är därför det heter i texten att *Anden* förde Jesus ut i öken, där Han under fyrtio dagar inte bara levde bland de

tolv lärjungarna. Samtidigt erbjuds frälsningen åt oss alla, därför att Jesus gick in som medlare och gav sig själv till lösen för oss.

Finns det då någonting vi behöver göra? Lärjungarna bad Jesus om att få dela hans lidande – att få dricka samma kalk som han och döpas med samma dop som han. Jesus nekade inte dem det, men när det hettade till och stunden var inne kunde de inte det. Jesu vänner flydde och lämnade honom ensam. Längre fram, efter att Jesus hade uppstått, tagits upp till himlen och efter att den helige Ande hade kommit över apostlarna, vågade dock lärjungarna vittna om Jesus frimodigt, men inte i egen kraft utan i den helige Andes kraft. Nästan alla blev de också martyrer, blodsvitnen, för sin beaktelses skull. Men när det gällde försökningslidandet kunde de inte bidra med någonting, och lyckligtvis behövde de inte heller göra det! Jesu offer räcker som lösen för oss!

Detta är *kärlekens* evangelium, som Jesus försökte förklara för sina lärjungar. Det är ett evangelium både för dem och för dig, som nu läser dessa rader:

Ty så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att den som tror på honom inte skall gå förlorad utan ha evigt liv. Inte sände Gud sin Son till världen för att döma världen utan för att världen skulle bli frälst genom honom. (Joh 3:16-17)

Anders Alapää

vilda djuren och betjänades av änglar utan också frestades av Satan.

Men denna del av frälsningsverket var inte bara ett *måste* för Jesus utan också något som *hastade*. Det är därför det står att Anden *genast* förde Honom ut i öknen. Mer än så får vi dock inte veta i vår korta text. Därför ska vi ta hjälp av några andra bibelställen som talar om Jesu frestelser, men också om betydelsen av dessa för oss i våra frestelser.

JESUS OCH VI I FRESTELSEN

Särskilt Hebréerbrevets undervisning om Jesus som vår store överstepräst är här till stor hjälp. De offer som gamla förbundets överpräst frambar kunde inte ta bort några synder. Det var därför som Jesus måste komma. Bara Han kunde göra det som krävdes för att *verkligen* ta bort synden. Det kunde Jesus göra därför att Han är sann Gud. Men Han kom som sann människa. *Eftersom nu barnen fått del av kött och blod, fick Han på liknande sätt del av kött och blod* (Hebr 2:14). Inte så att förstå att Jesus bara *liknade* en människa, men så att Han till skillnad från alla andra av kött och blod var utan synd.

Hade Jesus *på samma sätt* som vi fått del av kött och blod, så hade Han också haft synd. Men det hade Han alltså inte. Och det var nödvändigt för att Jesus skulle kunna bli vår Frälsare från synden. Bara den som själv är *utan* synd kan frälsa den som *har* synd. Men annars var Jesus lik oss i allt: *Ty vi har inte en överstepräst som ej kan ha medlidande med våra svagheter; utan en som blev frestad i allt liksom vi, men utan synd* (Hebr 4:15).

Hur mycket ont är det inte som vi människor frestas till! Men vad det än är, så har Jesus redan mött det. En tanke som kan vara svår att ta in. Det är dock sant! Därför förstår Jesus oss, inte bara på det sättet att Han ser och vet allt, utan också så att Han känner människolivet så att säga inifrån. Han lider verkligen med oss när vi frestas

och får uppleva hur vår natur, fördärvad som den är av synden, vårlar att vi vacklar och ibland också faller.

Det finns dock en avgörande olikhet mellan de frestelser som möter oss och dem som mötte Jesus. *Vi* frestas från två håll: *utifrån* från djävulen och världen – *inifrån* från vårt eget kött. Det finns i vår natur en böjelse som gör att vi tjasas av frestelserna som möter oss. Men så *inte* hos Jesus. Endast utifrån frestades Han. Men att frestelserna inte hade något hos Jesus som de kunde anknyta till, det betyder inte att Han inte på allvar kände med och kämpade mot dem. Varje frestelse var för Jesus ett lidande. Men också det led Han för vår skull. Ja, Jesus inte bara lider *med* oss utan också, och framför allt, *för* oss. *Han ödmjukade sig och blev lydig ända till döden – döden på korset* (Fil 2:8). Därför heter det om Jesus: *Eftersom Han själv har lidit och blivit frestad, kan Han hjälpa dem som frestas* (Hebr 2:18). Men hur? Jo, genom den kraft som utgår från Hans kors och som förmedlas genom Ordet och nattvarden – en kraft som hjälper oss att både kämpa och segra, men också att stå upp igen om det blivit nederlag och fall.

På den tron som Jesus en gång ska sitta som allas *domare*, där sitter Han nu som allas *Frälsare*. Så länge det heter *i dag*, är därför Jesu tron en *nådens tron*, som vi kan våga oss fram till för att få all den hjälp vi behöver i våra svagheter – hjälp till att kunna *stå emot på den onda dagen* (Ef 6:13), men också hjälp till helande av de sår vi får i kampen mot djävulen, världen och vårt eget kött. *Låt oss därför frimodigt gå fram till nådens tron för att finna barmhärtighet och finna nåd till hjälp i rätt tid* (Hebr 4:16). Att vi *frimodigt* får göra detta, det har sin enda grund i vår store överstepräst, Jesus, i ”det blod som är nog heligt och dyrt att kunna försona världens synd, och det hjärta som i förebedjande kärlek på Faderns högra hand lägger sig ut för mig och dig” (Edvin Wirén). Vi behöver alla barmhärtighet –

ANDRA SÖNDAGEN I FASTAN

Hebr 11:23-27

Tron är en övertygelse om det man hoppas, en visshet om det man inte ser.

Med de orden inleds Hebréerbrevets 11:e kapitel, som brukar kallas trons kapitel. Vi läser där om flera trosexempel ur Gamla Testamentet. I denna söndags episteltext får vi höra om Mose, som är ett exempel på en tro som var övertygad om att han var ledd av Herren och hans Ord. Under allt som hände honom såg han den osynlige Herren. Han levde i hopp och visshet om det han inte såg.

Mose blev räddad undan Faraos befallning, att alla gossebarn

i våra bästa stunder såväl som i våra sämsta. Och hjälp behöver vi till allt.

Hur stort då att Han som är *en barmhärtig och trogen överstepräst inför Gud* (Hebr 2:17), också är *vår* överstepräst, som sitter på *nådens tron* också för *vår* räkning och väntar på att också *vi* ska komma till Honom och dag för dag utbe oss allt vad vi behöver för att komma väl igenom denna världen och bli evigt bär-gade. *I rätt tid* – när är det? Jo, när hjälpen behövs som bäst.

Låt oss därför frimodigt gå fram till nådens tron med alla våra frestelser och svagheter, synder och brister, bekymmer och svårigheter, behov och önskningsar. Det ska inte slå fel. Vi ska *få barmhärtighet och finna nåd till hjälp i rätt tid*. Ja, i sanning:

Vid nådastolen, där får jag vila, när trött min ande här känner sig. Till nådastolen jag städs vill ila med varje nöd, som här trycker mig.

O, sköna plats invid Jesu hjärta, när synden tynger en sargad själ! Dit får jag komma med all min smärta, vid nådastolen är allting väl.

(Lova Herren 432:5)

Jan-Erik Appell

skulle dödas. Mose skulle få leva för att bli Guds redskap att föra Israels folk ut ur trälldomen i Egypten. Här ser vi en förebild till frälsningen genom Jesus. Jesusbarnet blev räddat från Herodes grymhet, när Josef fick befallning att fly till Egypten. Inget kunde hindra Guds frälsningsgärningar, när han sände sin son för att utföra försoningsverket genom hans död och uppståndelse. Uttåget ur Egypten talar om räddning från en ännu värre och farligare fångenskap än det egyptiska, nämligen från syndens, dödens och djävulens våld. Genom blodet från det slaktade lammet på dörren blev israeliterna skonade från fördärvaren, som gick förbi deras hus. Jesus har utgett sitt försoningsblod på korset som betalning för oss människor, så att vi kan bli räddade och tillhöra Gud, trots att vi är avfälliga barn inför honom. Vår synd är lagd på Guds offerlamm, Jesus själv. Därför kan vi stå förlättna, försonade och rättfärdiga inför Gud.

I sig själv är en människa andligt blind. Den Helige Ande vill öppna ögonen för det himmelska och osynliga. Men den som inte tar emot hans hjälp, stannar kvar i andligt mörker. Ögonen är enbart vända mot det jordiska och synliga. Man stänger in sig i denna världen, men då går man miste om himmelen. Otrons människor nöjer sig med det som är synligt och drar sig undan Ordet i Bibeln, där Gud uppenbarar sig. Man gör som den spetälske Naaman, som fordrade något mer och märkvärdigare än den hjälp som han blev erbjuden genom profeten Elisa. Anden och Ordet finns tillgängligt för alla. Det gäller att ta vara på Herrens kallelse, när han öppnar utsikten mot riket, som inte är av denna världen.

Det står om Mose, att "han hellre ville fara illa med Guds folk än ha en kortvarig glädje av synden." Den som vill höra till Guds folk först på jorden och sedan i himmelen, har inte sin glädje i synden utan sörjer över den och vill bli av med den. En sann tro på Jesus betyder att komma till honom med synderna i livet och med syndafördärvet i hjärtat, så byter

han ut allt mot sin förlåtelse, nåd och rättfärdighet. Trons ögon ser på syndares Frälsare Jesus, som lidit för synden i människans ställe så att den blir räknad som förlåten och borta.

En troende människa kan få kämpa mot tvivel och andligt mörker. Hon vill se och känna mer och har svårt att enbart lita på Jesu ord och löften. Hon frestas att se mer på sig själv än på Jesus. Hon kan mena, att hon inte bättrat sig eller ångrat sig tillräckligt. Hon märker att mycket vill oroa och anklaga henne. Hon kan undra om hon har en sann tro, när det inte bli bättre i hjärtat och när hon bär så skröplig frukt i livet och syndafördärvet gör sig påmint. Men en sann tro på Jesus ser den osynliga genom att lita på, att man är förlåten, trots att synden känns stor och svår. Människan ska lita på Guds Ords löfte, att hon är räknad som rättfärdig inför Gud, eftersom rättfärdigheten kommer från Gud i Kristus. Hon behöver inte komplettera den med något hos sig själv. Hon äger den frid med Gud som Guds Ord ger löfte om, även om hon inte alltid känner det så. Hon hör till de saliga som inte ser men ändå tror. Det osynliga blir alltmer verkligt för den som håller sig till Guds Ord.

Mose ville hellre lida med Guds folk än kalla sig Faraos dotterson. "Han räknade den smälek som Messias får utstå som en större rikedom än Egyptens skatter." Jesus har förberett sina lärjungar på att de ska lida smälek för hans skull. Hat, hån och förföljelser i större och mindre grad hör till Guds folks villkor i världen. Otrons människor tål inte alltid Jesu trogna utan vill att dessa ska tänka och leva som den oomvända världen gör. Men det är Guds folks kallelse att bära Jesu smälek i världen. De ska inte hämnas, utan vara vittnen om vem de tillhör och tjänar. De ska inte vara rädda, eftersom Jesus är med dem. Han är mäktigare än alla fiender och har makt att bevara dem i tron. Han ska ge frimodighet och andlig välsignelse under smäleken, så att de förs närmare honom och får erfara hur mycket gott de äger i honom.

TREDJE SÖNDAGEN I FASTAN

Upp 3:14-19

Dagens epistel är ett utdrag ur Uppenbarelseboken, nämligen ur sändebrevet till församlingen i Laodicea.

Laodicea var en stad i Mindre Asien, vid floden Lykos. Detta namn hade den fått av en kung på 200-talet f.Kr. Namnet betyder "folkets rätt". På 60-talet efter Kristi födelse förstördes den av en jordbävning. Då hade den varit känd för sina svarta ylletyger, sin ögonsalva, sina banker och affärshus. Staden Laodicea byggdes tydligen upp efter jordbävningen, så att det fanns några kristna att sända ett brev till när aposteln Johannes var förvisad till Patmos.

Jesus, som talar genom Johannes, säger att han är vägen, sanningen och livet. Det betyder att man kan lita på att det han säger är sant, och att man kan ha förtroende för honom. Om man riktigt tänker efter: Hur kan egentligen vi små människor mena att vi skall ha rätt emot Gud. Är det inte höjden av övermod? Det viktiga är att han får vara den rätte för mig, inte att jag får rätt. När människor skall vara med att bestämma vem Gud är eller vad han lär, då går det galet, i synnerhet när de inte har samveten upplysta av Guds ord. Så är det när man sätter förnuftet framför uppenbarelsen. Det Gud

Vi läser om Mose: "I tro lämnade han Egypten och fruktade inte kungens vrede, utan höll ut, därför att han liksom såg den osynliga." Guds folk ska få erfara den Osynliges närvaro, när de håller sig till honom i Ordet, bönen och nattvarden. Då får de hjälp att rikta blicken mot det himmelska målet. Det gör dem uthålliga. Mose såg fram mot lönen som väntade. Efter den korta tiden på jorden, får Guds folk ta emot den himmelska lönen, som betyder att av nåd och barmhärtighet få byta ut lidandet och smäleken mot att få dela Jesu ära och härlighet i evighet.

Ingemar Svenungsson

vill att vi skall veta om honom har han nämligen själv uppenbarat. När hans lag får ljuda ger det stadga åt människors samveten, samtidigt som det avslöjar att vi behöver hjälp med vårt värsta bekymmer, synden. När Guds nåds evangelium får ljuda ger det tröst åt bekymrade samveten, då de får veta att Jesus redan har gjort allt färdigt för dem, och att syndernas förlåtelse finns. Förlåtelsen finns där inte så där utan vidare, utan finns på grundval av Jesu försoning.

Det finns olika folk här på jorden. Gud har skapat dem alla. Han vill också kalla dem till sitt rike, så att folkens medlemmar inte bara är medborgare i ett jordiskt rike, utan också blir medborgare i Guds rike. Utan ett sådant medborgarskap är man illa ute. Man saknar de förmåner som Gud vill ge, och till slut går man förlorad, om det inte blir någon ändring. Det är Guds Ord som skall gälla i Kristi kyrka. Folkets mening kan nämligen strida mot Guds Ord och bud, på grund av vår gamla människa, vårt själviska jag.

På tal om rätt: Guds egendommiga rättvisa är den att han frikänner grova syndare på grundval av vad Jesus har gjort. Han har redan avtjänat straffet. Därför är det viktigt att förstå att man är en förtäp-pad syndare, så att man söker sig till Jesus, som är den som först har hittat mig.

Även om vi får ett långt liv, är livet här något tillfälligt. En dag börjar evigheten. Alla sätt att styra denna världen är på ett sätt också tillfälliga. Inget styrelseskick är fullkomligt. Men Gud vill att rätt och rättfärdighet skall råda så länge tiden varar. Därför är det bra om hans bud får styra när människor stiftar lagar eller när man skall vara goda mot varandra. I samhället är det bra om mänsklig rättfärdighet får styras av samveten som säger ifrån, även om det är tillfälligt. Där får människor vara med och styra, men alla som styr har ett ansvar inför helige Gud, även om de inte erkänner det. När det gäller Kristi kyrka och dess lära måste verkligen Guds ord få styra. Inför Gud duger bara Kristi rättfärdighet. Det betyder i förlängningen att när man fått den

rättfärdigheten skall man verka för att kyrkoförsamlingen leds av Guds Ande genom Ordet, inte av människors tyckande, själviska begär eller högmodiga strävan.

Ängeln är i Uppenbarelsebokens sändebrev församlingens själasörjare, herde, pastor, biskop eller ledare, en som fått sitt ämbete av Herren. Jesus känner honom. Jesus känner alla människor bättre än vad de själva gör. Om ängeln i Filadelfia, en annan församling som också fick brev från Jesus genom Johannes, enbart fick ett gott betyg, så får ängeln i Laodicea enbart klander. Det framkommer inte att han skulle ha gjort sig skyldig till något som folk tycker är grov orättfärdighet. Inte heller har han varit eftergiven mot någon falsk lära verkar det som, ingen som nämns i alla fall. Men han har haft sin berömmelse i sig själv och sina gärningar, och han är ljum. Han är alltså varken varm eller kall. Hade han varit varm hade han styrts av Kristi kärleks glöd. Hade han varit kall hade det varit tydligt att det kommit köld in i hans förhållande till Frälsaren, och att han därför var på väg bort. Men det är tydligt att Jesus såg just ljumheten, och den var klandervärd. Då kanske vi skulle tänka på det här med vatt-net som ingår i Guds skapelse, och som på olika sätt kunde tillföras befolkningen i Laodicea. Det påminner oss också om vattenkranen där hemma i köket eller i badrummet. Varmt vatten har man för att tvätta rent, och ibland för att lindra smärtor, eller för att värma hus. Tänk på hur man tar vara på vattnet från varma källor! Kallt vatten har man för att släcka törsten. En djup brunn eller en källa är något man värdesätter. Gott vatten förflyttas ibland långa vägar för att komma människor till del. I bägge fallen är ljummet vatten obrukbart. Det värmer inte, och inte är det heller särskilt smakligt. Kanske också du spottar ut ljummet vatten du fått i stället för kallt när du varit törstig. Just om man jämför på detta sätt blir det meningsfullt att Jesus önskar att ängeln skall vara antingen varm eller kall, bara inte ljummen. Talet om varm, ljummen och kall

kan vara uppbyggligt på två olika sätt!

Man skulle kunna säga att Jesus har en varm kärlek till sina vänner, ja, alla människor, och att han är källan som ger det eviga livets vatten. Vatten är också med när man upptages i Guds rike. Dopets vatten är ett sakrament, genom vilket Guds Ande verkar.

I ängeln ljumhet synes högmod och självtillräcklighet ha varit en beståndsdel. Människans högmod stänger vägen, och Gud får inte den plats han rätteligen skall ha för en människa.

Den som är ljum är blind, ömkansvärd och naken, även om han själv menar att han är rik och har vunnit framgångar här i världen. Det finns verkligen något som kallas världen. Det är de människor som är emot Gud, och deras sätt att leva. De kan nog se välvilligt på kristen tro emellanåt, men ofta ser de ner på Jesu vänner och menar att de är hopplöst ute.

Att anpassa sig efter världen, när denna är uppfylld av att gå emot Gud, eller när den försvarar synden, ger ingen varaktig lycka, även om det tillfälligt skulle verka vara bra. Hos Lukas säger Jesus: ”Ve er, när alla människor talar väl om er! På samma sätt gjorde deras fäder med de falska profeterna.” Det är mycket bättre att anpassa sig efter Jesus. Vad tycker världen egentligen om ljumma kristna? Jo, somliga tycker nog att det är jättebra, eftersom de slipper att bli påmind om sina synder, men andra tycker nog att det vore bättre med litet ryggrad.

Av naturen är vi alla ömkansvärda. Vi är födda med ett fördärv, och behöver ödmjuka oss och ta emot syndernas förlåtelse, genom att bli iklädd Jesu rättfärdighet. Jag ser inte själv, utan behöver öppnade ögon för att se Jesus. Jag kan inte välja Jesus, men Gud har redan valt mig. Ängeln behövde göra bättring genom omvändelse. Guds Ande behövde komma och göra så att det blev helt om marsch. När Herren kommer förbi människan ligger hon slagen vid vägen, ja, hon är nedsölad med sitt eget blod, och skulle gå förlorad om han inte ömkade sig över honom.

MIDFASTOSÖNDAGEN

Joh 6:51-65

JESUS ÄR LIVETS BRÖD – ETT HÅRT TAL ELLER LJUVLIGT EVANGELIUM?

1. Jesus är Livets bröd.

Jesus hade mättat femtusen män med fem bröd och två fiskar. Kroppen behöver det dagliga brödet. Jesus är mån om att vi människor ska få äta oss mätta. Han har ju också lovat höra bönen: Vårt dagliga bröd giv oss i dag. Men så finns det också det bröd som Jesus kallar Livets bröd. Liksom kroppen behöver mat varje dag, behöver vi också äta av Livets bröd. Det är bara Jesus som kan ge oss det brödet. Han är Livets bröd. Det betyder att vi inte kan vara utan Jesus. Lika outhärlig som

För ängeln i Laodicea, och för alla andra, är det bara ett slags kläder som duger inför evigheten. Det är Jesu Kristi kläder. Därför är det viktigt att förvärva sådana kläder, och det är Jesus själv som har köpt dem åt dig. Han köpte dem åt dig med sitt heliga blod när han utgöt det på korset. När Jesus kommer med straffande ord och när han tuktar är det för att få människor in på rätta vägen, och behålla dem på den vägen.

I världens ögon ser det ut att vara ett vågspel att följa Jesus. Inte törs man väl sätta sitt anseende på spel och utsätta sig för risken att bli förföljd, eller hur? Men det torde vara dumt i ordets allra djupaste mening att inte följa Jesus, och att inte värmas av hans värme och svalkas av hans levande vatten. Nog törs väl du vara trogen din Herre, på samma sätt som en brud och en brudgum är trogna mot varandra för resten av livet. Det borde vara självklart att man skulle gå i Jesu fotspår, men det är det inte för gamle Adam. Bara den nya människan, som Guds Ande helgar och förnyar, som har ett öra som hör Jesus, kan med rätta vänta sig att få vara med i den himmelska bröllopsalen. Amen.

Anders Eliasson

maten är för vår kropp, lika outhärlig är Jesus för vårt andliga och eviga liv.

Jesus säger: *Mina ord är ande och liv.* Det finns liv i bibelordet, därför att den helige Ande är i Guds ord. Guds ord kan skapa tro i våra hjärtan och hjälpa oss att bli kvar i tron på Jesus. Det gör det när vi är lärjungar vid Guds ord. Guds ord är ett nådemedel. Det finns liv i Guds ord eftersom Kristus är ett med sitt Ord. Den helige Ande skapar genom Guds ord Kristusliv i våra hjärtan. *Hör; så får er själ leva!* (Jes 55:3). Sådan makt ligger det i Guds ord. Det är därför Guds ord predikas i söndagens gudstjänst. Vi ska så länge kroppens krafter räcker till komma för att höra för att vår själ ska leva. Vi ska använda vår Bibel. Läs den regelbundet och under bön om tro och om att bli bevarade i tron på vår Frälsare. Bibelordet ger oss Livets bröd, Jesus Kristus.

När Jesus talar om sig själv som Livets bröd talar Han också om sitt kött och sitt blod. *Om ni inte äter Människosonens kött och dricker Hans blod har ni inte liv i er.* Han inleder de här orden med: *Amen, amen säger jag er ...* Så säger Jesus när Han har något ytterst viktigt att säga. Jesus fortsätter: *Den som äter mitt kött och dricker mitt blod har evigt liv och jag skall låta honom uppstå på den yttersta dagen.* Tankarna går till Herrens Heliga Nattvard. Där får vi höra: Kristi kropp för dig utgiven ... Kristi blod för dig utgjutet. Kvällen före sin död tog Jesus ett bröd, tackade Gud och bröt det och gav åt lärjungarna och sade: *Detta är min kropp.* Han tog kalken, tackade Gud och gav åt lärjungarna och sade: *Detta är mitt blod.* Lärjungarna tog emot och åt och drack. Jesus gav oss ett sakrament, en helig måltid att ofta fira till Jesu åminnelse och till våra synders förlåtelse. Nattvarden ger oss Kristi kropp och blod. Närmare kan vi inte komma vår Frälsare här på jorden än i den Heliga Nattvarden. Vi behöver både Guds ord och Nattvarden för att få leva med Kristus och i Kristus varje dag här i tiden. När kroppen dör och vi läggs i graven gäl-

ler Jesu löfte: *Den som äter detta bröd ska leva i evighet.*

2. Jesus är Livets bröd – ett hårt tal för många.

Först var det somliga som började tvista med varandra om hur Jesus kunde ge dem sitt kött att äta. Men så var det också många av Jesu lärjungar som sade: *Det är ett hårt tal. Vem står ut med att höra det?* Jesus hade visat att Han hade ordet i sin makt. Aldrig har någon talat som Han! Många av Jesu lärjungar var stolta över sin Mästare. Tänk att ha en sådan ledare att följa! Men nu! Nu stötte Han ju bort människorna med sitt underliga och frånstötande tal! När Han kunde nå så många, varför skulle Han då tala obegripliga ord om sitt kött och sitt blod? Efter vårt avsnitt i Joh 6 står det att många av Jesu lärjungar lämnade Honom. Så oförståeligt var det för dem.

Så är det också nu! Det finns klang och skönhet i Jesu budskap. Det finns omsorg om människorna i berättelserna om hur Jesus gick omkring och gjorde väl mot många. Han förlät synder. Han mättade de hungriga. Allt detta berör oss. Men så plötsligt blir det för mycket. Jesus säger något annat än man hade väntat, något mer än man önskat. Han kommer för nära med sitt Ord. Och då blir det inte längre fråga om det som är lagom, det blir för mycket för den som inte genom Ordet och Nattvarden kommit till den frälsande tron på Jesus. Varför är Han inte lite försiktigare? Är det inte viktigt att nå så många som möjligt? Tar man i för hårt stöts ju många bort! När människor kom inom hörhåll för Jesus, varför talade Han då inte så att de stannade kvar? Det har med sanningen att göra. Allt Herren säger är sanning. Och då har det också med människans avgörelse att göra. Ska vi bli frälsta, ska vi en dag kunna dö en salig död i tron på vår Frälsare, då behövs allt Guds Ord, både det ljuvliga och det som i förstone kan synas hårt. Vi kan inte ta bort det som inte passar oss.

Det oerhörda, det som fordrar avgörelse från vår sida handlar om

Jesus själv: Att Gud blev människa i Jesus Kristus. Han föddes utan mans medverkan av jungfrun Maria. Han, den fullkomligt oskyldige, tog på sig vår synd och skam och dog för våra synder. Han uppstod med sin kropp på den tredje dagen. Han är nu vår himlafarne Frälsare. Han är också HERREN, som alltid har rätt i det Han säger i sitt Ord. Det är genom omvändelse och tro på syndernas förlåtelse vi tar emot den frälsning Han vann åt oss på korset.

För många är detta tal hårt och obegripligt. Varför kan man inte vara kristen genom att helt enkelt leva så gott man kan? Jag dyrkar min Gud på mitt sätt i vardagen. Kärleken, säger man, är ändå det viktigaste. Ja, kärleken är det viktigaste, men då ska det vara Guds kärlek, den Han uppenbarat för oss i Jesus Kristus och som vi genom tron tar emot i Guds Ord och i Herrens Heliga Nattvard. För många som räknar sig som kristna i vår tid har Guds Ord ingen betydelse och Nattvarden blir inte den djupa gemenskap med Kristus som den är avsedd att vara. Jesus får inte vara den Han själv säger att Han är. I stället går man till anfall mot dem som tror på Guds Ord så som det är oss givet i Bibeln och till anfall på Jesus därför att Han kommer med anspråket som den ende som kan förena oss med Gud. Vem kan stå ut med att höra på Jesus? Jesus blir så lätt en stöttesten. Man lämnar Honom. Men den som fortsätter att höra på Jesus och lyssna till allt Guds Ord och som i tro tar emot Kristi kropp och blod uppfattar förr eller senare hur ljuvligt Jesu tal om sig som Livets bröd är.

3. Jesus är Livets bröd – ett ljuvligt Evangelium för var och en som i tro och ödmjukhet tar emot det.

Det handlar ju om Livet, om Jesus själv. Det handlar om att du och jag genom tron på Jesus blir frälsta och får det eviga livet. Vi kan aldrig begripa att vi genom Guds Ord förs in i trons liv och i Nattvarden tar emot Kristi sanna kropp och blod. Det är ett mysterium, en hemlighet. Men vi får lita på vad Jesus själv säger. Du som

JUNGFRU MARIE BEBÅDELSEDAG

Luk 1:46-55

Lovsång höves oss (Ps 147:1).

Lovsång är något som hör ihop med kristen tro och kristet liv. Men en lovsång som tvingas eller kommenderas fram, en lovsång som bara kommer från läpparna men inte från hjärtat, den är falsk. Om den gäller Herrens ord: *Ha bort ifrån mig dina sångers buller; jag gitter icke höra ditt psaltarspel (Amos 5:23).*

håller dig till Jesus även när du inte förstår allt, ska mer och mer få erfara hur ljuvligt Herren talar i sitt Ord och hur ljuvlig Han är när Han kommer i Nattvarden välsignade bröd och vin. Du ska få erfara att Jesu löften håller, allesammans. Och när Herren talar allvarsord, när Guds Ande låter lagens ljus lysa på dig och du ser din synd och dina brister, och när Han prövar din tro, då vet du att du får komma till din Frälsare ständigt på nytt. Du äger Hans löfte: *Den som kommer till mig skall jag sannerligen inte kasta ut (Joh 6:37).* Du får leva försonad med Gud därför att Jesus är den Han är enligt Guds Ord. Han är sann människa och sann Gud. Han är din Frälsare som led och dog också för dig. Och gång på gång får du höra de ljuvliga orden: Kristi kropp och blod: För dig utgiven, för dig utgjutet. Till dina synders förlåtelse. Jesu ljuvliga ord gäller: *Den som äter detta bröd skall leva till evig tid.*

Jesus är Livets bröd. Det är ett hårt tal för många. Måtte det för dig och mig vara det ljuvliga evangeliet som vi aldrig kan vara utan.

*Dig själv du åt de trogna bjöd,
du är det sanna livets bröd,
som frälser oss från död.
Du är den källa av vars flod
en kristen hämtar kraft och mod.
(Sv. Ps. 390:6)*

Arne Olsson
1930-2024
GST mars 2017

Den rätta lovsången kommer inifrån – eller rättare sagt och djupare sett – ovanifrån. Det är sådan lovsång som möter oss i vår text och som vi skall tala om.

ÄKTA LOVSÅNG

1. Förutsättningen: att se sin egen ringhet

Maria är en person som inte har höga tankar om sig själv. Hon talar om sin egen ringhet. Och när hon gör det, är det inga tomma ord utan uttryck för en verklig självkännedom och hjärtats ödmjukhet. Och just därför att hon känner sin egen ringhet, kan hennes lovsång bli så äkta och stark

Mänskligt högmod och ett egenrättfärdigt och stolt sinne är alltid ett hinder för äkta lovsång liksom överhuvud för ett rätt gudsförhållande. Men av naturen är människan just sådan. Hon tänker stort om sig själv. Hon tror sig något vara. Hon talar mycket om sitt eget värde och sina rättigheter – också gentemot Gud.

För Gud är människans högmod en styggelse. Han står emot de högmodiga. Han förskingrar dem som tänker övermodiga tankar i sina hjärtan. Han störtar stolta härskare från deras troner. Han skickar bort andligen rika med tomma händer.

Skall en människa komma i ett rätt förhållande till Gud, och skall lovsången kunna bryta fram ur hennes hjärta, måste stoltheten och högmodet brytas ned. Guds Ord förmår göra detta. Ty *Guds ord är levande och kraftigt och skarpare än något tveeggat svärd och tränger igenom, så att det åtskiljer själ och ande, mærg och ben; och det är en domare över hjärtats uppsåt och tankar (Hebr 4:12).* Får Guds Ande med lagens stränga ord verka i en människas hjärta, så avslöjas alltmer högmodet och egenrättfärdigheten. Hon lär känna sig själv och sina synder. Tankarna på egen förtjänst och värdighet bleknar bort. Hon ser sin egen litenhet inför Herren. Men det är just i denna andliga fattigdom som det kan ske något stort med människan. Det är ett steg på vägen mot äkta lovsång.

2. Förverkligandet: att se Guds storhet

Maria tänker ringa om sig själv. Men hon tänker stort om Gud. Han är stor i makt: *Han har utfört väldiga gärningar med sin hand.* Framför allt är han stor i nåd: *Han har tagit sig an sin tjänare Israel och tänkt på att bevisa barmhärtighet mot Abraham och mot hans säd till evig tid ... Hans barmhärtighet varar från släkte till släkte över dem som fruktar honom.* Och denna sin nåd och kärlek skall Herren nu uppenbara på ett förunderligt sätt genom det heliga barn som Maria bär. Den Mäktige har gjort stora ting med henne. Och Maria sjunger sin lovsång över Guds storhet.

Det är gott att ha sett sin egen ringhet och erkänna den. Men det blir förvisso ingen lovsång, om det stannar vid detta. Att se sig själv som en fattig syndare, det är nyttigt och nödvändigt, men det är samtidigt en högst sorglig och nedslående syn. Ser man inget annat, leder detta till den djupaste förtvivlan.

Människans blick behöver lyftas från den egna ringheten upp till Herren och hans storhet. Guds Ord förmår göra det. Guds Ord talar inte bara allvarligt och strängt om människans elände. Det talar också ljuvligt om Herren och hans nåd. Det talar framför allt om Guds Son Jesus Kristus, han som blivit en Frälsare inte bara för Israel utan för all världen. Det talar om nåd och förlåtelse just för dem som ingenting är i egna ögon, de andligen fattiga och hungrande. Dem vill Herren i sin kärlek upp-
rätta och mätta med sitt goda.

Får Guds Ande med evangeliets ljuvliga ord upplysa en människa om att detta är sanning och något som gäller just henne, så kan den levande tron på Jesus verkas i hennes hjärta. Och då kan också den äkta, tacksamma lovsången strömma fram: *Min själ prisar storligen Herren, och min ande fröjdar sig i Gud, min Frälsare. Ty Han har sett till sin tjänarinns ringhet... Den Mäktige har gjort stora ting med mig, och heligt är hans namn.*

3. Frukten: att troget tjäna Herren

Med hjärta och mun sjöng Maria sin lovsång. Men inte bara det. Tacksamheten över den oförtjänta

nåden tog sig uttryck i handling: *Se, jag är Herrens tjänarinna* – så hade Maria sagt vid bebådelsen, och denna villighet att tjäna Herren lyser också fram i hennes lovsång. Med helig förundran över att hon, den ringa, fått ett så stort uppdrag, gick Maria nu att fullgöra den särskilda uppgift som Herrens moder som blivit henne given.

Det är gott och rätt att sjunga till Herrens ära i sitt hjärta och med sin mun, sjunga trons lovsång över nåden i Kristus. Men trons lovsång tar sig också uttryck i en kärlekens tjänargärning gentemot Gud och nästan. Och just så visar det sig att tron är levande och lovsången är äkta.

Utän egen förtjänst och värdighet, genom den oförskyllda nåden i Jesus Kristus, blir människan frälst och salig. Och samma oförskyllda nåd gör att hon får vara en Herrens tjänare eller tjänarinna. Varje dag får hon förundra sig över att Herren trots hennes brist och ringhet ändå vill ha henne i sin tjänst. Det är en nåd att hon får tjäna Herren i sin jordiska kallelse på den plats i världen där Herren har ställt henne. Det är en nåd att hon får tjäna Herren i sin himmelska kallelse, i gudstjänst och andakt, liksom i vardagens kristna umgängelse med nästan.

4. Fullkomningen: att en gång med kropp och själ få jubla mot levande Gud

Här i tiden är allt behäftat med brist. Lovsången blir här aldrig så äkta och stark, tjänargärningen aldrig så trogen som den borde vara. Otron vill skymma bort Guds storhet och nåd och syndafördärvet gör att egenrättfärdigheten ständigt ligger på lur.

Därför måste människan ständigt låta Herren få fostra och leda henne med sin Ande och sitt Ord, så att det blir för henne som för Johannes Döparen: att Kristus alltmer växer till medan hon själv alltmer förminskas. Ju mer detta sker, desto innerligare och starkare blir lovsången till Herren i hennes hjärta och i hennes liv.

Men fullkomlig blir den aldrig här. Fullkomningen hör evigheten till. De som väl fullbordat sitt lopp och vunnit det eviga livet skall i den himmelska världen

Biskop Bengt Ådahl i USA

Missionsbiskop Bengt Ådahl besökte USA mellan den 17 och 21 januari tillsammans med en delegation från Missionsprovinsen bestående av provinssekreterare Jakob Okkels, förre provinssekreteraren Bengt Birgersson och teolog Daniel Johansson. Delegationen skall delta i ett symposium om det heliga dopet i Fort Wayne samt föra samtal med *Missourisy-noden* kring en rad viktiga teologiska frågor: synen på Skriften, Kyrkan, apostolisk succession, kyrkogemenskap och nattvardsbordet. Provinssekreterare Okkels säger i en kommentar till Stifts-Tidningen den 20 januari att samtalen dittills förlöpt väl. Den diplomatiska krisen mellan USA och de nordiska länderna i fråga om Grönland påverkade, enligt provinssekreteraren, inte deras resa.

Evangelieboken i stort format

20x26 cm för textläsning i gudstjänsten

Texter enligt 1983 års evangeliebok för Svenska kyrkan.

Översättning: Svenska folkbibeln 2015 Psaltarpsalmer; kollekt-, evangelie- och högtidsböner; bibelläsningar för passionstiden m.m.

Pris: 300 kr (inkl. moms)
Porto och emballage tillkommer.
lutherstiftelsen.goteborg@gmail.com

aldrig upphöra att tacka Herren för den nåd som här blev dem till frälsning. Där skall lovsången ljuda mäktigt och skön utan ände, medan de tjänar Herren dag och natt i hans tempel. Amen.

Lars-Olof Johansson
1938-2022

GST 20/3 1987

Psalm 22 – Jesu död och uppståndelse i Gamla testamentet (I)

Den inledande delen: verserna 1-22

Vi skall här undersöka hur den första delen i Psalm 22 (verserna 1-22) uppenbarar vår Herres lidande. Till en början är det nödvändigt att läsa den heliga texten som sådan enligt Folkbibeln. Inom parentes anges på grund av det hebreiska språkets rikedom några olika alternativa översättningar (en del av dem har jag kontrollerat i den berömda Rabbi R. S. Hirsch kommentar). De hjälper oss att följa och förstå tankegången i psalmen. Den Helige Ande har enligt Bibelns eget vittnesbörd talat ”genom vår fader David” (Apg 4:25). Därför smälter deras ord samman. Det blir ingen konflikt mellan dem.

Psalm 22:1-22

1. För körledaren, till ”Morgonrodnadens hind”. En psalm av David. (*En Psalm av David, till honom som ger seger, om morgonrodnadens starka kraft.*)

Jag-avsnitt

2. Min Gud, min Gud, varför har du övergett mig? Jag ropar och klagar, men min frälsning är fjärran.
3. Min Gud, jag ropar om dagen men du svarar inte, och om natten men får ingen ro.

Du-avsnitt

4. Ändå är du den Helige, den som tronar på Israels lovsånger.
5. På dig förtröstade våra fäder, de förtröstade och du befriade dem.
6. Till dig ropade de och fick hjälp, de förtröstade på dig och behövde inte skämmas.

Jag-avsnitt

7. Men jag är en mask och inte en människa, hånad av människor och föraktad av folket.
8. Alla som ser mig hånar mig, de grimaserar och skakar på huvudet.
9. ”Anförtro dig åt Herren! Han får befria och rädda honom, han älskar ju honom.”

Du-avsnitt

10. Det var du som drog mig ut ur moderlivet, du gjorde mig trygg (*förtröstande*) vid min mors bröst.

11. På dig är jag kastad ända från modersskötet, från moderlivet är du min Gud.

12. Var inte långt ifrån mig, för nöden är nära och ingen hjälpare finns.

Jag-avsnitt

13. Tjurar i mängd omger mig, Bashans oxar omringar mig. (*Omgett mig har stora tjurar, feta tjurar har mig omringat.*)

14. Som rovlustna, rytande lejon spärrar de upp sitt gap mot mig.

15. Jag rinner bort som vatten, alla mina leder har skilts åt. Mitt hjärta är som vax, det smälter i mitt inre.

16. Min kraft är uttorkad som en krukskärva, min tunga fastnar i gommen. Du lägger mig i dödens stoft.

17. Hundar omger mig, de ondas hop omringar mig, de har genomborrat mina händer och fötter.

18. Jag kan räkna alla mina ben, de ser på mig, de stirrar.

19. De delar mina kläder mellan sig och kastar lott om min klädnad.

Du-avsnitt

20. Men du, Herre, var inte långt borta! Du min styrka, skynda till min hjälp!

21. Rädda min själ från svärdet, mitt liv ur hundarnas våld!

22. Fräls mig från lejonets gap och vildoxarnas horn! Du bönhör mig. (*Fräls mig från lejonens gap och oxarnas horn – du har svarat mig!*) (*Fräls mig från lejonens gap – mitt bland oxarnas horn har du svarat mig!*)

Psalmens struktur och det hebreiska språkets skönhet

Psalmen bygger alltså på omväxlande jag- och du-avsnitt. Redan den observationen underlättar läsningen och förståelsen av texten. Den rikhaltiga beskrivningen i flera steg av författarens ångest framträder tydligare. Replikerna liksom växlar mellan ”jag” och ”du”. Man läser texten som en dialog, som ett slags tvåvägssamtal. Å andra sidan märker man vid en noggrannare läsning av texten, att författaren själv måste sätta

orden i en annans mun. ”Jag” talar för sig själv hela tiden! ”Du” säger ju till sist inte ett enda ord. Det märkliga i texten förklaras av att ”du” har övergett ”jag”. Han är långt borta. Han skyndar inte till hjälp. Därför är ”jag” tvingad att ”konstruera” de repliker som behövs för ”du”. Dialogen blir en monolog, ett samtal för sig själv. Detta skickliga berättande drag förstärker effektivt den makabra stämningen i psalmen.

Dessutom finns det i det längsta ”jag”-avsnittet (d.v.s. verserna 12-19) en särpräglad struktur inbyggd, som i det närmaste väcker en fruktansvärd panik. Psalmisten måste djupt uppskakad ha konstaterat att Gud verkligen har övergivit honom (v 2), han har lämnat honom alldeles ensam (v 12). Men ”jag” är ändå inte helt för sig själv. Omkring honom gnager hans motståndare (v 13-14). Belägrad av dem känns det som att han ”sönderdelas” och ”rinner” bort (v 15-16b). I samband med det anländer äntligen den Gud som har åkallats för full hals, men som ändå jämt varit långt borta. Måhända en liten strimma av hopp? Vad mer! Helt skoningslöst trycker han ner plågornas man ”i dödens stoft” (v 16c). Absolut ingen medkänsla. Till sist upprepas ännu, vad ”de” gör mot ”jag” (v 17) och vilken plåga ”jag” utstår (v 18a) och vad mer ”de” ändå gör mot ”jag” utan någon som helst barmhärtighet (v 18b-19).

Enligt den förra strukturen förklaras i v 12-19 hur smärtan, plågan och den rentav helvetiska pinan ökar till alldeles gränslösa proportioner. Tankegången rättar sig efter följande omväxlande schema:

”jag” (från början av psalmen) –
”de” (v 13-14) – ”jag” (v 15-16b)
GUD (v 16c)
”de” (v 17) – ”jag” (v 18a) –
”de” (v 18b-19)

Hela lidandespsalmens djupaste ”bottennivå” uppnås i vers 16c, där Gud, som inte går med på att vara nära ”jag” eller komma till hans hjälp, ändå äntligen anländer

Kyrka och samhälle

Väckelse och reformation

En gymnasiestudent vittnar frimodigt och tänkvärt i tidningen *Dagen* (2025-12-25) – under rubriken *Nu mera ses det som coolt att vara kristen* – om sin livssituation:

I en tid av mycket mörker ser vi hur en ung generation reser sig, sträcker på sig och sannerligen inte skäms för evangeliet om världens hopp. (...) Från ung ålder sätts svenskar i ett system där man hela tiden ska prestera på högsta nivån, dag efter dag i högt tempo. Det pågår från utbildning till utbildning, innan du till slut blir utspottad i arbetslivet och det räcker med att jag kollar på mina

till honom – men enbart för att trycka ner honom ”i dödens stoft”.

Man bör också lägga märke till den hebreiska diktningens fantastiska och fenomenala sätt att uttrycka en viss tanke. Till exempel i vers 13 skulle man genom att ändra ordföljden i Folkbibeln kunna lyfta fram den fula skönhet som grundtexten innehåller på följande vis: *Omgett mig har stora tjurar, feta tjurar har mig omkringat.* Satsen uttrycker alltså ”jags” erfarenhet, hur tjurarna och feta tjurar har ”kringvärvat” honom. Samtidigt har författaren placerat de två verben som motsvarar ”jags” erfarenheter på så vis att de liksom ”kringvärver” satsen. De ligger alldeles i dess början och alldeles i dess slut. På detta vis blir berättandet effekfullare. Texten förmedlar intrycket att ”jags” inre erfarenhet fullständigt motsvarar textens yttre struktur. Beundransvärt tjugisig diktning i rikt mått!

Timo Laato

(Övers. från finska av red. Forts. följer.)

Timo Laato:

Varför kommer väckelsen (inte)?

Häftad, 54 sidor (2017). 50 kr

Porto och emballage tillkommer.
Kontaktuppgifter på sidan 2

föräldrar för att förstå att stressen och pressen inte bara är begränsad till utbildningsväsendet. Det kanske låter som att jag vill kapa allt vad kravbild heter, men så är inte fallet, jag eftersöker bara en litet humanare tillvaro för vårt samhälle i stort. Ett samhälle där vi har tid för oss själva, varandra och framför allt för tron. Jag hoppas att 2026 blir en tid av eftertanke, lugn och frihet! Studenten hägrar, halleluja!

Evangeliet om världens hopp! En längtan efter vila, frid och harmoni! Spontant tänker jag på visheten i den Gud-givna ordningen (det tredje budet): *Tänk på vilodagen, så att du helgar den.* Kanske kan den komma till användning igen!

På Annandag jul noterade jag en DN-artikel med rubriken *Unga inspireras av Charlie Kirk* – går i kyrkan. Ett positivt reportage från Finland, om unga människor som kommit till tro på Jesus och börjat ett nytt liv.

– *Sekularismen som vi har byggt våra liv på har visat sig vara ganska tom. Och unga ser det. Det är så många som kämpar med ensamhet och mörker. Här i Finland har vi idén att man ska klara vad som helst och alltid vara så självständig. Men vi har insett att, nej, vi klarar det inte, säger hon.*

Rör det sig rentav om en Jesusväckelse? En av ungdomarna svarar försiktigt, nyanserat men positivt:

– *Det är en sak att få upp ögonen för traditionella värderingar och den intellektuella sidan av tron, men det är inte samma sak som att tro. Jag tror inte att folk på bred nivå har tagit steget och låtit Jesus förvandla deras liv. Även om jag hoppas att det slutar så.*

Under det gångna året 2025 har vi nåtts av information om att detta fenomen pågår i flera länder. Historiska skeenden under de senaste fem åren anges som bidragande orsak, till exempel pandemin, krigshoten, etc.

Jag kan inte undgå en association till katekes-utläggningen, om

Guds försyn, där frågorna ställs och svaren ges:

“Vad bör vi tänka om de olyckor som träffar människorna här i världen?”

De olyckor, som träffar människorna, bör vi aldrig anse vara komna av en slump eller av ett blindt och obevekligt öde, utan vara för syndens skull skickade av Gud, de ogudaktiga till straff, varning och väckelse, men de gudfruktiga till prövning för att stärka deras hopp, kärlek och förtröstan till Gud.

“Hur förhåller sig Guds försyn till det myckna onda, som människor gör?”

Gud, som själv verkar allt gott och främjar det som sker efter hans vilja, förbjuder och straffar det onda och förhindrar det ofta, men då han ibland låter det ske, sätter han ett bestämt mål för det och styr det till ett gott slut.

Vi gläds över andligt uppvaknande, inte minst med tanke på den yngre generationen! Det visar att Herrens ord står fast: *Löftet gäller er och era barn och alla dem som är långt borta, alla som Herren vår Gud kallar* (Apg 2:39) ... *Gud, vår Frälsare, som vill att alla människor ska bli frälsta och komma till insikt om sanningen* (1 Tim 2:3-4).

Jesus talar i en liknelse om såningsmannen och redogör för “fyrahanda sädesåker”: det som såddes vid vägen, på stenig mark, bland tistlar och i god jord. En utmaning är för handen, när Gud på sitt generösa sätt kallar människor till sitt rike. Fienden djävulen är aktiv, kostnaden kan bli för stor och materialismen är kvävande. Men några hör, tror och förstår – och frukten blir riklig.

Hur förhåller det sig då med beredskapen i kyrkor och samfund? Reflektioner lyfts i en krönika i *Kyrkans Tidning* (2025-10-08) under rubriken *Öppnar Svenska kyrkan om väckelsen knackar på?*

Något händer i Svenska kyrkan. Men är vi medvetna om vad? Är vi beredda på att det nya vinet kan spränga gamla läglar? (...) Den rörelse vi bevittnar nu är i och för sig mindre teologiskt enhetlig eller tydlig än vad som brukar vara frågan med det vi kallar väckelser.

Jag ser ingen tydlig Rosenius eller Waldenström, ingen Giertz eller vad de nu kan heta.

Ja, det är berättigade frågor! Krönikören summerar sina överväganden, han tror att vi ser ... konturen av en väckelse.

Frågan är då i vilken mån vi har "kvalificerade verktyg" för att ta emot och vårda dem som är sökare? Att nådens medel på ett betjänande sätt får vara i funktion: Ordet och sakramenten – som utgör själva kraftkällan!

Ecclesia semper reformanda est – kyrkan måste ständigt reformeras – är ett tänkvärdt begrepp! Ett kontinuerligt behov av förnyelse för att möta nya tider och utmaningar.

Ämnet har för min del varit aktuellt under hösten 2025, i studier av Nehemjas bok: *Låt oss börja bygga – när Gud förnyar sitt folk* (BV-Förlag, 2025). Det är också väl värt att studera förnyelseepoker i GT:

- vid Sinai (2 Mos 33:4–6)
- vid Sinai (2 Mos 34:10–28)
- på Moabs hedar (5 Mos 29–30)
- vid Sikem (Jos 24:14–28)
- i Jerusalem (1 Kon 15:9–15, 2 Krön 15:12–15)
- i Jerusalem (2 Kon 11:17–20, 2 Krön 23:16–21)
- i Jerusalem (2 Kon 22–23)
- i Jerusalem (Neh 8–12)

Den gemensamma nämnaren är att folket lovar att avstå från sitt avgudereri och återvända till Herrens lag och löfte.

Aposteln betonar: *Allt som har skrivits tidigare är skrivet till vår undervisning, för att vi ska bevara vårt hopp genom den uthållighet och tröst som Skrifterna ger* (Rom 15:4).

Vår tidsålder går mot sitt slut, Jesu Kristi återkomst är nära. Skriften ger inte några antydningar om mass-väckelser i den yttersta tiden. Tvärtom: ... ska Människosonen finna tron på jorden när han kommer? Bo Giertz skriver i sin kommentar om detta (Luk 18:8):

... den efterföljande, vemodiga frågan: Men skall Människosonen finna tro på jorden, när han kommer? Här skymtar det framtids-perspektiv som är genomgående i

Fortsättning från sidan 3.

Kristianstad Gratia Dei: Hm 11 J-E Appell; 4/3 Pass.gjt 18 J-E Appell
Kungälv S:t Lukas, Kvarng. 8: 5/3
 Rum 135 Pass.pred 17:30 S Eriksen
Lund S:t Markus, Biskopsgatan 10: Gjt 11 A Karlgren
Pajala Korpilombolo gjt.gem., Masugnsv. 14: Hm (tid: se kyrktorget.se) A Alapää
Skara Missionsprovinsen, Betaniakyrkan, Vasagatan 10: Hm 10 J Ådahl
Uddevalla Mariakyrkan, Sommarhemsv. 4: Gjt 10 N Antonsson; 4/3 Pass.gjt 18 S Eriksen
Värmland, Fagerås S:t Petri gjt.gem, Baptistkapellet, Köpungsv. 2: Hm 11 D Appell
Växjö Kyrkl. förb., Torpabacken 3: Gjt 11 P Gustafsson

TREDJE SÖNDAGEN I FASTAN 8 mars

Alvesta Helga Trefaldighets förs., Storgatan 36: Hm *Klockslag och namn ej bestämda*
Borås Johannes förs., Gustav Adolfsg. 7: Hm 10 G Andersson
Emmaboda S:t Andreas förs., Södra v. 22: Gjt 11 A Petersson
Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv. 49: Hm 11 N Olsson
Göteborg Lutherstiftelsen, Ekmansgatan 3: Hm HHN 11 T Laato
Halmstad Evangel. Luthersk Förs. (ELFH), Muraregatan 30, 3 tr: Hm 11 B Birgersson
Helsingborg S:t Matteus, Bruksgatan 27: Hm 15 J Brandt Erlandsson
Härnäs missionshus Hm 11 J-E Appell
Kinna Den gode Herdens förs., Näsgatan 2 (Pingskyrkan): Gjt 14 H Vestergård
Kristianstad Gratia Dei: Hm 11 L Artman, R Johannesson; 11/3 Pass.gjt 18 L Artman
Kungälv S:t Lukas, Kvarng. 8: Gjt 15 T Olsson; 12/3 Stora salen Pass.pred 17:30 J Birgersson
Linköping, S:t Larsgatan 19 (Citykyrkan): Hm 15 S Appell

Nya Testamentet. Evangelium skall predikas för alla folk. Av de flesta blir det förkastat. De som tror blir till slut en liten förföljd minoritet. Då låter Gud slutet komma.

Jesus försäkrar: *Om ni förblir i mitt ord är ni verkligen mina lärjungar. Ni ska lära känna sanningen, och sanningen ska göra er fria* (Joh 8:31–32). *Eftersom du har bevarat mitt ord om uthållighet ska jag bevara och rädda dig ur prövningens stund som ska komma över hela världen för att pröva jordens invånare* (Upp 3:10). ... *den som håller ut till slutet ska bli frälst* (Matt 24:13).

Roland Gustafsson
biskop emeritus i Missionsprovinsen

Artikeln är en blogg, i något bearbetad form, som publicerades i slutet av december 2025 – se: www.elfh.se

Lund S:t Markus, Biskopsgatan 10: Läs gudstjänst 11 A De Almeida
Naums kyrka Gjt 11 A Eliasson
Oskarström S:t Gabriels koin., Mariakyrkan G:a Nissastigen 65: Hm 11 B Ådahl
Skara Missionsprovinsen, Betaniakyrkan, Vasagatan 10: Hm 10 J Ådahl
Uddevalla Mariakyrkan, Sommarhemsv. 4: Hm 10 T Olsson; 11/3 Pass.gjt 18 A Eliasson
Växjö Kyrkl. förb., Torpabacken 3: Gjt 11 P Gustafsson

MIDFASTOSÖNDAGEN 15 mars

Alvesta Helga Trefaldighets förs., Storgatan 36: Hm *Klockslag och namn ej bestämda*
Borås Johannes förs., Gustav Adolfsg. 7: Hm 10 H Vestergård, A Eklund. Open Doors
Emmaboda S:t Andreas förs., Södra v. 22: Fam.gjt 11 J Brandt Erlandsson
Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv. 49: Hm 11 G Skilling
Göteborg Lutherstiftelsen, Ekmansgatan 3: Gjt 11 T Laato
Helsingborg S:t Matteus, Bruksgatan 27: Hm 15 L Artman
Huskvarna Tegnérsg. 8: Gjt 15 G Siverbo
Kinna Den gode Herdens förs., Näsgatan 2 (Pingskyrkan): Hm 14 H Vestergård, A Eklund. Open Doors
Kristianstad Gratia Dei: Hm 11 J-E Appell; 18/3 Pass.gjt 18 J-E Appell
Kungälv S:t Lukas, Kvarng. 8: 19/3 Stora salen Pass.pred 17:30 S Eriksen
Lund S:t Markus, Biskopsgatan 10: Hm 11 L Artman
Pajala Korpilombolo gjt.gem., Masugnsv. 14: Hm (tid: se kyrktorget.se) A Alapää
Ravlanda G:a skolan: Gjt 15 J-E Appell
Uddevalla Mariakyrkan, Sommarhemsv. 4: Hm 10 H G Halmerius; 18/3 Pass.gjt 18 S Eriksen

JUNGFRU MARIE BEBÅDELSEDAG 22 mars

Alvesta Helga Trefaldighets förs., Storgatan 36: Hm *Klockslag och namn ej bestämda*
Borås Johannes förs., Gustav Adolfsg. 7: Hm 10 G Andersson
Emmaboda S:t Andreas förs., Södra v. 22: Sånggjt 11 E Ångdahl
Fridafors kyrka: Gjt 15 J-E Appell
Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv. 49: Hm 11 S Petersson
Göteborg Lutherstiftelsen, Ekmansgatan 3: Gjt 11 J Appell
Helsingborg S:t Matteus, Bruksgatan 27: Hm 15 M Lindström
Kinna Den gode Herdens förs., Näsgatan 2 (Pingskyrkan): Hm 14 H Vestergård, J Lyche
Kristianstad Gratia Dei: Hm 11 J-E Appell
Kungälv S:t Lukas, Kvarng. 8: Hm 15 S Eriksen; 26/3 Pass.gjt 17:30 A Eliasson
Linköping, S:t Larsgatan 19 (Citykyrkan): Hm 15 D Johansson
Lund S:t Markus, Biskopsgatan 10: Hm 11 M Lindström
Oskarström S:t Gabriels koin., Mariakyrkan G:a Nissastigen 65: Hm 11 B Ådahl
Skara Missionsprovinsen, Betaniakyrkan, Vasagatan 10: Hm 10 J Ådahl
Uddevalla Mariakyrkan, Sommarhemsv. 4: Hm 10 S Eriksen; 25/3 Pass.gjt 18 A Eliasson
Växjö Kyrkl. förb., Torpabacken 3: Gjt 11 P Gustafsson

Nr 1

B POSTTIDNING
Ej retur

Officiellt

MISSIONSPROVINSEN

Lediga tjänster

Kyrkoherde i S:t Markus, Lund, sökes.
Kyrkoherde 30% i S:t Johannes
vid Gratia Dei, Kristianstad, sökes.
Kyrkoherde 10-20% i Heliga korset,
Linköping, sökes senast 31/7.

GÖTEBORGS STIFT

Tillsatta tjänster

Vik kh jämte egen tjänst i Kungsbacka-Hanhals past 22/4 – 31/12 2025: kpr, kh Per Jönsson, Tölö.
Km i Orust, Tegneby och kaplan i Mollösund fr 27/10 2025: km Maria Norberg, Töreboda.
Km i Falkenberg fr 30/11 2025: km Mikael Holmquist Alsholm, Söndrum-Vapnö.
Km i Falkenberg, Gunnarp, fr 8/12 2025: km Victoria Fridell, Torsby.
Kh i nybildade Kungsbacka past fr 1/1 2026: km Jenny Magnusson, Tölö.
Km i nybildade Kungsbacka past fr 1/1: Per Jönsson.

Lutherstiftelsens hemsida

Välkommen att besöka Lutherstiftelsens hemsida.
Presentation av stiftelsen.
Bokförsäljning.
Göteborgs Stifts-Tidning.
Församlingen i Göteborg har förutom predikoturer också ljudinspelningar av gudstjänsterna.

www.lutherstiftelsen.se

Km i Örby-Skene fr 1/1: km Martin Lokrantz, Mölndal.

Kpr i Kungsbacka kontrakt fr 1/1: kh Tomas Philipson, Särö.

Km i Värö-Stråvalla fr 1/1: km Monica Esborn, Kind.

Km i Söndrum-Vapnö fr 12/1: km Anna Holmer, Halmstad

Km i nya Kungsbacka past, verksamhetschef, fr 19/1: padj Tommy Brandt, Lerum.

Km i Backa past fr 20/1: padj Elisabeth Belgrano, Västra Frölunda.

Km, familjeprest, i Landvetter-Härryda fr 20/1: padj Henrik Lange, Örgryte.

Km i Kungsbacka past fr 22/1: padj Elina Sjöwall, Tvååker.

Km i Orust, Långelanda, fr 9/2: padj Emil Svensson, Ljungskile.

Prästvigda 18/1

Alfred Ingmår, Älvsborgs församling.
Jane Lindberg, Kungälv-Ytterby församling.

Anders Magnusson, Vasa församling.
Elin Nero Nordin, Backa pastorat.

Diakonvigd 18/1

Mikaela Tyell, Morups församling.

Avgått med pension

31/12 2025: km Michael Franzén, Getinge-Oskarström.

Avlidna

Avliden 8/1: pr, fd kh i Backa Håkan Starke, Göteborg, f 1925.

Prästvigd 1950, missiv till Söndrum, Solberga, Örgryte, Härlanda, kadj där 1957, tf kh i Östad 1960, tf km i Backa 1961, km där 1967 och kh där 1971-1990, kpr 1980-1990.

Avliden 16/1: fd kh i Torestorp Per-Åke Svensson, Åsa, f 1939.

Prästvigd 1972, padj i Västra Frölunda, kadj där 1973, tf km i Kalv 1975, kadj i Värö, km i Frillesås (Ölmevalla) 1980 och kh i Torestorp 1992-2004.

Tänk på att meddela ändrad adress

Göteborgs Stifts-Tidning får inte längre returer av tidningar som inte kunnat delas ut.

V.g. meddela vid behov ändrad eller korrigerad adress till:

gbgs.stifts.tidning@gmail.com

Telefon: 0723-180941

Göteborgs Stifts-Tidning
Ekmansgatan 3 411 32 Göteborg

GLÖM INTE ATT FÖRNYA PRENUMERATIONEN

på

Göteborgs Stifts-Tidning!

Eller ge den som gåva!

Helår: 350 kr, halvår: 200 kr

Nyprenumerant och/eller gåvoprenumerant 275 kr för helår.

Plusgiro 2 55 21-6

Betalning i god tid underlättar.

Meddela gärna
eventuell ändring.

Kontakt: 0723-180941

gbgs.stifts.tidning@gmail.com

Tack för alla gåvor!

Göteborgs Stifts-Tidning

Plusgiro 2 55 21-6

Prästkassan

Plusgiro 34 65 56-4

Lutherstiftelsen

Plusgiro 49 12 14-3

Bankgiro 340-5826

Swish 123-000 16 85

**Nummer 2
planeras utkomma
fredagen den
27 mars 2026.**